

A Ciöt Puol

- ❖ E matke wäl rew tin ci Yecu ke kuany, ci Bay-bol ruach ke kuj jaakni ti kon cetke Ma-thay-äth (Lät 1:26), Bar-na-bäth (Lät 14:4), Je-meth kene Puol (1 Ji Ko-rinth 15:7-9).
  - Puol e jääk idi? E mek Yecu ke je (Gäl. 1:1)
  - Mëk ke je ney? E tee ni jic man (Gäl. 1:15)
  - Coal ke je ney? Rey duop wäde kä Da-math-kæth (Lät 22:6-7)
  - E Jääk kä ñaani? Kä Jur(Gäl. 2:9)
- ❖ E tooke ni ke guath ee coalke je, tæk Puol keeliw ce je yiath kä Yecu. Laa cäre ke kuj Yecu, laa ruace ke kuj Yecu, ce Yecu Nyuak ke ney diaal.

B Jale wäde kä Ko-rinth

- ❖ Rey jale min rewde ke kuj latdä Ruac Kuoth, cua Puol Thien e Yiëe in Goaa in Rel rø ke yöö dere wä kä Yu-røp (Lät 16:6-10). En guaath emi cua je cu tuk kä Pi-li-pi (Lät 16:12, 38-39), kä The-tha-lo-ni-ka (Lät 17:1, 5, 9-10), amäni Bε-ria (Lät 17:13-14).
- ❖ Kä A-then, ke kor kä mee ce Ji Juudh lat Ruach Kuoth guaath palä kene Jur guaath kökä, cua je col ke yöö be Ruac Kuoth wä lat kä A-ri-γ-pa-gäth (Lät 17:16-21). Ke kor kä mee ce ruach ke luaj mi diit, ke ney ti tot kä rodien ke tee cu Yecu ñäth (Lät 17:34).
- ❖ Ke jiende kä A-then, cu Puol wä kä Ko-rinth kä cue röde mat kee A-kui-lä kene Pe-ri-thil-ä, tin cu ken wä lät keel ke yöö bi ken kemeni yiath piny. (Lät 18:1-3).
- ❖ Cetke ciande, cue Ruac Kuoth tok ke lät Ji Juudh guathni palä kä ke kore cue wä lat Jur (Lät 18:4-8). Ke guath ee tee kä Ko-rinth, kene kor “jiethkä loaac” kä A-then, cu Puol e car en yöö ce bi ruac ke pel ran, dunde yöö be lat ni “Yecu Kritho, min caa Puat Jiath” kä røa (1 Ji Ko-rinth 2:2).

C Reek Ko-rinth

- ❖ Ko-rinth caa däk e Röm ke ruon 146 BC. Ke kore, cu Ju-liuth The-thar buon neeni ti ci kon e decni kene ney ti lor jak ke ruon 46 BC. Ke joak, cu rek loc guathde e røp ke ruon 44 BC. Ke guaath ee guil Puole ke je, ce ku thun e där kökä mi te ke luot mi diit.
- ❖ Gooy Ko-rinth tee kä guaath in caa lath thin, rey muon Ko-rinth in röm muon dan rew thin rey yieer, jeke ñoak kä pöm yiëeri dan rew ti te ke luot mi diit: Le-ca-eum, wii dhuulä Ko-rinth; kene Then-keria, wii dhuulä tharön.
- ❖ Ke yöö e guaath mi goaa ke nye-gath ce Puol jak kä yöö be lät e la ram la kemeni a yieth piny. Dunde yöö rian lä Ko-rinth (min köön ke rian A-then) tee ke rik ti ñuan.
- ❖ Pal kuthni gueyni kene Leer ci ken reek thiän kä ce cua ciandien. Riw ruacni Puol tin ce goar Ji Ko-rinth ce je røn en yöö be rik titit thuk, rik tin ci cop rey Luak Kuoth.

D Ji Ko-rinth

- ❖ Cu Ji Juudh tin tä kä Ko-rinth ruac in latde lök, kä cu ken Puol jak kä jien guaath palä ke buom kä cue mat ke Jur cu took dhor in thieek ke guath palä (Lät 18:4-7).
- ❖ “cian jiaäk ee ce neen rey juri, kene thiel luthä kene kuethni mee ce jek kä Ji Juudh, cue je moc ke jiath loaac mi diit rey yiëekä. Cue tä ke diw ke pel in røn yöö be Luak Kuoth lat ke kuak tin ce jek en guaath emi” (EGW Lät Jaakni p. 250).
- ❖ Ke jen guaath emo, cu Yecu ben kä je ke nyuuth ke wäär ke yöö be Puol com ke yöö be wä ke wä nhiam ke lat in ce took rey Ji Ko-rinth, kä cue je jak kä ñace je en yöö bi ney ti ñuan ruac in latde nhok (Lät 18:9-10).
- ❖ Cu nyuuth e me je jak kä bum, kä cu Puol tä kä Ko-rinth ke ruon kecu nuth (Lät 18:11). Ke joak, cu Ji Juudh Puol nan nhiam Luok (Lät 18:12-13). Ke guaath ee jien ke je kä Ko-rinth, ce Duel Kuoth mi diit yiath piny (Lät 18:18).

E Wargakni tin wä kä Ji Ko-rinth

- ❖ 1 Ji Ko-rinth 1-6
  - Caa je lat je e ji Ko-lo-i en yöö tä rik ti ñuan thin rey Luak Kuoth, cu Puol ke com ke kuidien: dääkni ke buon, cian tōcä mi guac ke Ruac Kuoth, ñaknoam; kene cian tōcä wutdä kene ciek ke yiow.
- ❖ 1 Ji Ko-rinth 7-16
  - Cuu ji goal Ko-lo-I je nöön wargakni ti tä ke thieeni ti ñuan bä rey Luak Kuoth ke kuj ñaani tin ci Puol ruc ke kuidien cetke: Kuj kuen; dak mään; /thiel kuen; kuan tin laa kam ke kuth guäy; taa cienä palä; läätmi mucni yiëekä; kene jiec lith.
- ❖ 2 Ji Ko-rinth
  - Neme e jen wargak in rewde min caa gan, e cän ni mee ci wargakni ti kon ti ñuan gor (don gøreke ke kor kä mee ce wargakni dan rew e ti gor kie don gøre ke kaamdien). Cue Ji Ko-rinth tiet ke duop in ci ken than rikni thuk ke je, kä ce ke com bä e lon en yöö dee ken røw guic ke rey Thukni Kuoth tin gow, ke yöö dee ken taa cienä tin thieek ke ke kä guic ken ke woc reydien.